

РЕШЕНИЕ

№ 24825

гр. София, 26.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 68 състав,
в публично заседание на 20.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вяра Русева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **10996** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно Процесуалния Кодекс /АПК/ във връзка с вр. чл. 27а от Закона за закрила на детето /ЗЗД/.

Образувано е по жалба на Д. Д. и С. Д. /в качеството на родители/ против Заповед № ЗД/Д-ТХ-078/11.10.2024 г., издадена от Директор на ДСП – Д., с която на основание чл.33 ал.1 и ал.2 ППЗЗД и чл. 27, ал.1 от Закона за закрила на детето е настанено спешно детето М. Д., родено на 15.09.2009г в Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания- 1, [населено място] за срок до произнасяне на съда с решение по чл. 28 от ЗЗДт.

В жалбата и допълнително депозирано на 12.11.2024г становище са въведени твърдения за незаконосъобразност на атакувания административен акт, поради липса на мотиви, противоречие с принципа на законност по чл. 4 ал.3 АПК и принципа за съразмерност по чл. 6 ал.5 АПК. Не отговаряло на обективните факти посоченото в заповедта основание за прилагане мярката за закрила, а именно, че родителите на детето били с мярка „задържане под стража“. След издаване на заповедта по отношение на майката мярката за неотклонение била изменена в подписа. В допълнително депозираното на 12.11.2024г становище заявяват, че спрямо тях с решения от 5.11.2024г е допуснато изпълнение на ЕЗА и предаване на компетентните власти в Р Франция, като е взета мярка за неотклонение „задържане под стража“, подлежаща на незабавно изпълнение до фактическото им предаване на издаващата държава, като е разпоредено да бъдат преведени в Затвора. Понастоящем се намирали

в Затвора в [населено място] /бащата/ и в Затвора в [населено място] /майката/. Посочените решения от 5.11.2024г били обжалвани пред Апелативен съд В.. Твърдят обаче, че в интерес на детето било да бъде отглеждано от по –голямата им пълнолетна дъщеря Осеан, която живеела на адреса на семейството в с Д.. Молят да се отмени обжалваната заповед. Претендират разноски.

Ответникът – Директор на ДСП Д. с писмена молба взема становище за неоснователност на жалбата.Претендира юриск. възнаграждение.

СГП не изпраща представител.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД-С.-град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл.235 ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК приетите по делото относими писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

По повод постъпил на 10.10.2024г от ДСП Генерал Т. сигнал, че спрямо детето М. е предоставена полицейска закрила /Заповед № 265з 141 от 9.10.2024г на Началник РУ Ген Т./, поради това че родителите му са задържани предвид, че са обявени за издирване от И. Франция с червена бюлетина с цел арест и екстрадиция, ДСП Д. се е сезирало, извършило е проучване, изготвен е социален доклад по случая, в който подробно са описани фактите и обстоятелствата довели издаването на процесната заповед, и е изведена необходимост от налагане на спешна мярка за закрила на детето. В социалния доклад с оглед законовото изискване на чл. 15 ал.6 от ЗЗДт е посочено, че семейството на детето М. се е установило в България от преди около една година, живее в [населено място], където притежават къща. Детето има две сестри, едната пълнолетна, които също живеят на адреса в [населено място] и пълнолетен брат който живее във Франция. До момента на задържането на родителите, семейството живее на адреса като има подкрепа на съседите си.

Въз основа на констатациите в социалния доклад /л. 64 и сл. /, директорът на ДСП Д. е издал процесната Заповед № ЗД/Д-ТХ-078/11.10.2024 г., с която на основание чл.33 ал.1 и ал.2 ППЗЗД и чл. 27, ал.1 от Закона за закрила на детето е настанено спешно детето М. Д., родено на 15.09.2009г в Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания- 1, [населено място] за срок до произнасяне на съда с решение по чл. 28 от ЗЗДт. Заповедта е мотивирана с факта, че родителите са с мярка „задържане под стража“ в Следствения арест в [населено място].

С решения № 99 и № 100 от 5.11.2024г по чнд 404 / 2024 и чнд № 405 / 2024г на Окръжен съд Добрич /невлезли понастоящем в законна сила/ е допуснато изпълнение на ЕЗА и предаване на компетентните власти в Р Франция за провеждане на наказателно преследване за престъпление на всеки от жалбоподателите /родителите на детето М./, като е взета мярка за неотклонение „задържане под стража“, подлежаща на незабавно изпълнение до фактическото им предаване на издаващата държава, като е разпоредено да бъдат преведени в Затвора, съответно в [населено място] за С. Д., и в [населено място] за Д. Д..

В с.з. на 20.11.2024 г. на основание чл. 15, ал.1 от ЗЗДт. в присъствието на социален работник С. и преводач Л. е изслушано детето М. което заявява, че родителите му са в затвора, заявява желание да живее с по-малката си сестра А. при по-голямата си пълнолетна сестра Осеан, на адреса в [населено място].

В представения по делото на 19.11.2024г на осн. чл.15 ал.6 от ЗЗДТ социален доклад от ДСП Д., обслужваща адреса на Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания, където е настанено детето М. с процесната заповед /заедно с по-малката си сестра А./ са преповторени констатациите за причините

довели до настаняването на детето в Центъра, обективирани в докладите на л. 61 и сл. и л. 64 и сл. от делото от 10.10.2024 и от 15.10.2024г г, като е отразено че понастоящем за детето М. основни грижи се полагат от персонала на ЦНСТДБУ. Детето е настанено с по-малката си сестра А. в една стая, осигурена му е храна, закупени са му дрехи, осигурена му е възможност за поддържане на хигиената. При проучването е установено, че детето преди да бъде настанено в Центъра е ходило на училище в [населено място] за около седмица в началото на учебната година, като заедно със сестра си А. са преустановили посещенията си. По голямата им пълнолетна сестра Осеап към която децата са привързани, живее на адреса в [населено място], където семейството е закупило къща на която понастоящем се прави ремонт.

В с.з. проведено на 20.11.24г социален работник на осн. чл.15 ал.6 от 33Дт допълва становището си обективирано в социалния доклад, като заявява, че при допълнителното проучване се установява, че пълнолетната сестра Осеап не е регистрирана в Р България, няма статут на пребиваване, поради което счита, че в интерес на детето е да продължи да се отглежда в Центъра за настаняване от семеен тип за деца без увреждания.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима подадена при надлежно упражнено право на оспорване от лица с правен интерес в законоустановения срок.

По арг. от чл.27а, ал.1 във връзка с чл.27 от 33Дт–оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган- директор на дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето, в пределите на неговата власт.

В хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да са довели до ограничаване правото на защита на оспорващата страна и да са препятствали възможността ѝ адекватно да я организира. Също така, жалбоподателите са реализирали правото си на обжалване на заповедта, по повод което е образувано и настоящото съдебно производство, не са лишени от възможност да организират защитата си и да представят доказателства в подкрепа на твърденията си.

На следващо място и противно на доводите в жалбата, съдът намира, че административният акт е издаден при спазване на установената писмена форма и изискуеми реквизити /чл.59, ал.2 от АПК/. Същият отговаря и на законовите изисквания за съдържание, доколкото в него изрично е посочено правното основание за издаването му- чл.33 ал.1 и ал.2 ППЗЗД и чл. 27, ал.1 от 33Дт. Действително не е посочена правната норма на чл. 25, ал. 1 от 33дт регламентираща конкретното основание за настаняване извън семейството, но пък е изложено фактическото основание, а именно „родителите са с мярка „задържане под стража“ което се съдържа и в социалния доклад в който е отразено, че предвид, че родителите са задържани в Следствия арест не могат да се грижат за децата си. Липсата на конкретно посочена правна норма се преодолява от изложените фактически основания въз основа на които съдът извежда правната квалификация на това основание, а именно по чл. 25 ал.1 т. 3 от 33Дт „чиито родители, настойници или попечители се намират в трайна невъзможност да го отглеждат“. Фактическите основания се съдържат в представените към административната преписка социални доклади, протокол за проведена среща, формуляри за приемане на устен сигнал, заповед за предоставяне полицейска закрила, справка от ШИС за издирвано лице, временна ограничителна

заповед на Апелативен съд [населено място]. Заповедта е мотивирана с констатациите в социалните доклади. Наличието на мотиви, извън проверявания акт е изцяло допустимо, съгласно Тълкувателно решение № 16/31.03.1975 г. на ОСГК на Върховния съд. Изложеното в социалните доклади представлява юридическия факт (респ. фактическият състав), от който органът черпи упражненото от него субективно административно право. Това са конкретните факти, въз основа на които същият е счел, че следва да упражни предоставената му компетентност и на базата на които се извършва последващата съдебна преценка за законосъобразност на акта. Съгласно ТР № 16/1975 г. на ОСГК на ВС на РБ мотивите към административния акт могат да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт от помощни и подчинени на издателя на акта органи. Изложеното в социалните доклади и цитираните документи по адм преписка в тяхната съвкупност, представляват фактическото основание, съответстващи на изведеното от съда правно основание, което е мотивирало административният орган да вземе решението си. Изложените в документите по адм преписка фактическите основания са именно мотиви на крайния акт. Предвид това неизлагането на подробни мотиви в процесният административен акт не съставлява съществено нарушение на процесуалните правила и актът следва да се приеме за мотивиран, тъй като фактическите основания и конкретните съображения за издаването му се съдържат в посочените съпътстващи документи, изготвени преди издаване на крайния акт.

В случая спрямо детето М. е взета мярка за закрила по чл.4 ал.1 т.5 от ЗЗДт, а именно предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа. Тя е временна и се налага незабавно по административен ред при наличие на данни за "дете в риск". Съдът приема, че с оглед създалата се на 8.10.2024 г. ситуация, при която при проверка на автомобил в който са пътували френските граждани Д. и С. Д. /родителите на детето/ е установено че са обявени за издирвани от И. Франция с червена бюлетина с цел арест и екстрадиция, поради което са задържани, несъмнено детето М. е бил „дете в риск.“ Предвид че родителите са били задържани /като ирелевантно е дали задържането е с временна мярка до 72 ч или постоянна мярка/, то несъмнено не могат да се грижат за детето си което е основание за настаняване извън семейството по чл.25 ал.1 т. 3 от ЗЗДТ, а именно чиито родители, настойници или попечители се намират в трайна невъзможност да го отглеждат.

Оспорената заповед обективира едно временно разрешение на казуса, с действие до произнасянето на съда на основание чл. 28 от Закона за закрила на детето. Дали да се предприеме или не тази временна мярка е въпрос на целесъобразност. Административният орган е извършил приоритетна преценка по целесъобразност на интереса на детето по см. на пар.1 т.5 от ДР на ЗЗДт. въз основа на изложените в социалния доклад, сигнала и придружаващите го документи фактически основания. По арг. от чл.179 от ГПК във връзка с чл.144 от АПК социалният доклад е официален документ, доказателство до доказване на противното за изявленията и действията извършени пред и от социалния работник. От ангажирания по делото доказателствен материал по никакъв начин не се опровергаха констатациите в социалния доклад, мотивирали административния орган да издаде оспорения акт.

Директорът на ДСП Д. е действал при условията на оперативна самостоятелност когато е взел решението да приложи процесната мярка за закрила по см.на чл.4, ал.1 т.5 от ЗЗДт. Това обаче, не означава че може да се отклони (да не

спази) законоустановените условия за това. Когато органът действа при оперативна самостоятелност, предвидените нормативни условия също са задължителни. (В този смисъл и ТР № 4 ОТ 22.04.2004 Г. ПО АДМ. Д. № ТР-4/2002 Г., ОСС НА ВАС). Актът се проверява по съдебен ред за неговата законосъобразност, а тя освен преценката дали органът не е нарушил съответните законови рамки включва в себе си и отговор на въпроса дали той не е упражнил превратно така предоставеното му право на оперативна самостоятелност и съответства ли взетото решение на целта на закона. (арг. от чл.169 АПК). По същество оперативната самостоятелност представлява предоставена от закона възможност административният орган да избере един от няколко законосъобразни начина на решаване на въпроса. В конкретната хипотеза мотивите за издаване на акта най -общо се свеждат до обективната невъзможност родителите да отглеждат детето. Посоченото кореспондира с разпоредбата на чл.25 ал.1 т.3 от ЗЗДт.

Законосъобразността на акта се преценява на база посочените в него фактически и правни основания за издаването му. В случая са били налице условията за спешност (съществува опасност за детето) на настаняването, което може изключи всички възможности за закрила в семейството, т. е. направо да се пристъпи към настаняване извън семейството (предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа:). Тук е мястото да се отбележи задължението на органа, регламентирано в чл. 33, ал. 3 ППЗЗДет., според което при спешно настаняване извън семейството проучването започва незабавно и се извършва в срок до 10 дни от издаване на заповедта. Това означава, че органът има задължение да продължи проучването след издаването на заповедта за спешно настаняване и при констатиране нови обстоятелства, водещи до промяна на мярката за закрила, следва да се издаде нова заповед съгласно изискването на чл. 33, ал. 4 ППЗЗДет. Това е така, тъй като органът действа в условията на спешност, което налага незабавно произнасяне при оскъдна информация и именно последващото установяване на факти би могло да промени взетата мярка за закрила. В тази връзка и соц. работник С. в с.з. на 20.11.2024г заявява, че при допълнителното проучване се установява, че пълнолетната сестра Осеан не е регистрирана в Р България, няма статут на пребиваване, поради което счита, че в интерес на детето е да продължи да се отглежда в Центъра за настаняване от семеен тип за деца без увреждания. Тоест, не е налице промяна в обстоятелствата обуславящи промяна мярката за закрила. Обезпечителният характер на мярката по отношение на интересите на детето изисква провеждане на бързо административно производство, като административното решение следва да бъде взето незабавно.

Предмет на съдебен контрол в настоящото производство е временната мярка по настаняване, предприета с оглед бърза и ефективна защита на интересите на детето. В хода на съдебното производство безспорно се установи, че след издаване на процесната заповед по отношение и на двамата родители на детето с решения № 99 и № 100 от 5.11.2024г по чнд 404 / 2024 и чнд № 405 / 2024г на Окръжен съд Добрич е допуснато изпълнение на ЕЗА и предаване на компетентните власти в Р Франция за провеждане на наказателно преследване за престъпление, като е взета мярка за неотклонение „задържане под стража“, подлежаща на незабавно изпълнение до фактическото им предаване на издаващата държава, като е разпоредено да бъдат преведени в Затвора, съответно в [населено място] за С. Д., и в [населено място] за Д. Д.. Жалбоподателите не отричат факта, че се намират в Затворите. Посочените

решения са обжалвани пред Апелативен съд В.. Този безспорно установен факт е от значение за делото, установен след издаване на акта до приключване на устните състезания по настоящото производство , поради което на основание чл.142, ал.2 АПК следва да бъде отчетен от съда. Задържането на родителите до фактическото им предаване на издаващата държава обосновава наличието на една от предпоставките на чл.25, ал.1 ЗЗДет за настаняване на дете извън семейството, а именно тази по т.3 – родителите се намират в трайна невъзможност да го отглеждат. Към момента на издаване на процесната заповед родителите са били задържани /ирелевантно е дали с временна мярка или постоянна такава/, както и понастоящем, в т. ч. и към датата на приключване на устните състезания, по отношение на тях е взета мярка за неотклонение „задържане под стража“ с цел екстрадицията им. Ето защо, в рамките на настоящото бързо производство по чл. 27а от ЗЗДет. съдът счита, че предпоставките за настаняване извън семейството към датата на издаване на заповедта, както и понастоящем са налице, поради наличието на безспорни доказателства за необходимостта от предприемане на тази крайна мярка. Вземите на 5.11.2024г спрямо родителите мерки за неотклонение „задържане под стража“ до фактическото им предаване на издаващата държава несъмнено са нов факт по см на чл. 142 ал.2 АПК и обосновават основанието по чл. 25 ал.1 т.3 от ЗЗДт. Понастоящем не е отпаднала предпоставката за настаняване извън семейството по чл. 25 ал.1 т.3 от ЗЗДт.

Във връзка с изложеното от жалбоподателите в допълнителното становище от 12.11.2024г , че в интерес на детето е да бъде поверено за отглеждане на по-голямата си пълнолетна сестра Осеп, която продължава да живее на адреса в [населено място], където детето М. е живяло с родителите си до настаняването му Центъра за настаняване от семеен тип за деца без увреждания 1, съдът отбелязва, че в производство по чл. 28 от ЗЗДет. /а не в настоящото/ в правомощията на компетентния районен съд е да прецени налице ли са нови факти, които да налагат промяна на взетата мярка. Производството по чл. 28 от Закона за закрила на детето има за предмет определяне мярка за закрила след постановяването на настоящата, определена при условията на незабавност мярка, като в правомощията на компетентния районен съд е определянето на това при кого и къде да живее детето в бъдеще. Именно крайната санкция на съда в производството по чл. 28 от ЗЗДт стабилизира взетата от адм. орган мярка. В тази връзка дори в самата оспорена заповед е посочено, че настаняването е временно - до произнасянето на съда с решение по чл. 28 ЗЗДет. В правомощията на компетентния районен съд е да прецени налице ли са нови факти, които да налагат промяна на взетата мярка. Настаняването на детето М. в семейството на пълнолетната му сестра Осеп е самостоятелна процедура и наличието или липсата на предпоставките за провеждането ѝ не са предмет на разглеждане в настоящото производство. В настоящото производство предмет на проверка за законосъобразност е процесната заповед на всички основания по чл. 146 АПК, в т.ч. налице ли са

били основанията за издаването ѝ. Не е в правомощията на настоящият съд да променя взетата мярка за закрила. Също така предвидена е нормативна възможност при необходимост от промяна на мярката за закрила или прекратяване на настаняването директорът на дирекция "Социално подпомагане" да издава нова заповед, тоест ако в хода на проучването се установят нови обстоятелства няма пречка с последваща заповед да се промени мярката за закрила или да се прекрати настаняването /арг от чл. 33, ал. 4 от ППЗЗД/. В бързото административно производство, предвидената мярка е с обезпечителен характер, обосноваващ нейната незабавност. Целта ѝ не е прекъсването на връзката между детето и родителите му, а постигането на максимална защита на интересите на детето, които са поставени и от националното и международното законодателство над тези на родителите му. За пълнота на изложението следва да се отбележи, че липсват данни за изразено съгласие /декларация по образец/ на посочената пълнолетна сестра на детето при която жалбоподателите искат да бъде настанено детето./арг от чл. 27 ал.3 от ЗЗДт/, а и то самото изразява желание за това.

Обективният факт на задържането на родителите в затвора с цел екстрадицията им, несъмнено е основание по чл. 25 ал.1 т.3 от ЗЗДт за настаняване извън семейството, а и предвид, че мярката е с обезпечителен характер, обосноваващ нейната незабавност, то адм. орган правилно е счел, че единственият възможен вариант за защита интересите на детето е настаняването му в Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания. При условията на оперативна самостоятелност изборът на органа на една от законовите възможности е правно регулиран от чл.6 от АПК, тоест съдебният контрол върху целесъобразността на административния акт е всъщност контрол за спазването на принципа на чл. 6 АПК за съразмерност на акта, който в случая е спазен, тъй като с оспорената заповед, ответникът е избрал възможност която е най-благоприятна, както за детето, така и за държавата и обществото, една от целите на които е да защитават и гарантират основните права на детето, да провеждат политиката за закрила на детето и създават подходящи условия за неговото развитие. (арг. от чл.6, ал.4 АПК във връзка с чл.1 от ЗЗДт).

При условията на спешност което налага незабавно произнасяне при оскъдна информация и липса на каквито и да било индикации, че пълнолетната сестра на детето има желанието и възможности да се грижи за него, то съдът намира, че единствено възможната мярка с цел охрана интересите на детето е именно взетата от адм. орган с оспорения акт. С оглед наличието на основанията по чл. 25 ал.1 т.3 ЗЗДт, и че не са установени близки и роднини които да са изразили съгласие да се грижат за детето /удостоверено в декларации по чл.27, ал.3 ЗЗДт./ и имат възможност за това, съдът намира, че с процесната мярка за закрила се постига и целта на закона да бъдат защитени висшите интереси на детето.

При изложените мотиви и извършената на основание чл. 168 във

връзка с чл. 146 от АПК служебна проверка, съдът намира оспорения акт за законосъобразен, като жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Относно разноските: С оглед изхода на спора, на жалбоподателите не се дължат разноски. С оглед направеното от ответната страна искане за присъждане на разноски, на същата се дължат разноски за юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 100 лв., определен съгласно чл. 143 ал.3 от АПК, вр чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалба на Д. Д. и С. Д. /в качеството на родители на детето М., родено на 15.09.2009г / против Заповед № ЗД/Д-ТХ-078/11.10.2024 г., издадена от Директор на ДСП – Д..

ОСЪЖДА Д. Д. и С. Д. да заплатят на Агенция за социално подпомагане юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 дневен срок от връчване на преписи на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: